

VILNIAUS UNIVERSITETO DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Mokslo kryptis/ys (kodai)	Odontologija (M 002)			
Fakultetas, Institutas, Katedra /Klinika	Medicinos fakultetas, Odontologijos institutas			
Dalyko pavadinimas	Apydančio patologija ir žmogaus sveikata			
Dalyko studijų būdas	Paskaitos	Seminarai	Konsultacijos	Individualus darbas
Kreditų (val.) skaičius iš viso – 8 kreditai (212 val.)	-	-	1 kredito (26 val.)	7 kreditų (186 val.)
Dalyko vertinimo būdas (vertinama 10 balų sistemoje)	Pranešimo pristatymas ir vertinimas. Pranešimas pristatomas tiksline tema, kuri derinama su koordinuojančiais dėstytojais (doktorantas turi išanalizuoti, apžvelgti ir pristatyti naujausias mokslines publikacijas, susijusias su tiksline tema). Vertinami šie aspektai: -pranešimo struktūra, apimtis, vizualiai pateikiamos medžiagos kokybė (2 balai); -aiškus žinių pristatymas, argumentacija, probleminių klausimų iškėlimas (2 balai); -išvadų pristatymas ir analizė (2 balai); -klinikinės rekomendacijos, įrodymais pagrįsti teiginiai (2 balai); -diskusija, klausimų valdymas (2 balai). Minimalus įskaitomas balas – 5.			
DALYKO KURSO TIKSLAS				
Apydančio ligų etiopatogenezė, diagnostika, diferencinė diagnostika, gydymo metodai ir profilaktika svarbi įvairių odontologijos ir medicinos srities specialybių gydytojams ir mokslininkams. Sando tikslas susipažinti su bendrosios žmogaus sveikatos įtaka kraštinio ir viršūninio periodonto ligų pasireiškimui bei su periodonto ligų įtaka sisteminės patologijos pasireiškimui žmogaus organizme.				
PAGRINDINĖS DALYKO TEMOS				
Sveikų dantenų ir periodonto audinių bei gingivito diagnostikos kriterijai. Gingivitas, sukeltas dantų apnašų. Gingivitas, nesusijęs ir susijęs su papildomais sisteminiais arba vietiniais rizikos veiksniais. Ne dantų apnašų sukeltos dantenų ligos. Periodontito formos. Nekrozinės periodonto ligos. Periodontitas, sergant sisteminėmis ligomis. Periodontito klasės ir stadijos. Sisteminių ligų ir vystymosi bei įgytų būklių pasireiškimai periodonto audiniuose. Implantų supančių audinių ligos ir būklės. Periodonto ligų etiologija. Mikroorganizmų vaidmuo periodonto ligų vystymėsi. Periodontologinio ligonio ištirimas. Kraštinio periodonto radiologinis ištirimas bei radiologinė diagnostika. Periodonto ligos ir sisteminė sveiko bei sergančio organizmo būklė. Periodontologinio ligonio gydymo plano sudarymas. Konservatyvus periodontologinis gydymas. Periodonto chirurgija. Šiuolaikiniai periodonto ligų				

gydymo ir periodonto audinių atstatymo būdai. Palaikomasis periodonto ligų gydymas. Kraštinio periodonto ir pulpos pažeidimai. Periodontologinių pacientų protezavimo principai. Periimplantinė infekcija. Pacientų su specialiomis reikmėmis individualios ir profesionalios odontologinės priežiūros ypatumai. Periodonto ligų rizikos veiksniai. Periodonto ligos atsinaujinimo rizikos įvertinimas. Odontologinių ligų profilaktika. Asmeninė burnos higiena. Metodai, priemonės. Cheminė minkštųjų apnašų kontrolė. Profesionali burnos higiena. Palaikomasis gydymas. Periodonto ligų gydymo prognozė. Periodonto ligos vaikų amžiuje ir jų gydymo ypatumai. Periodontologinių pacientų protezavimo ypatumai: kramtymo sistemos funkcinė anatomija, gydymo planavimas, gydymomo metodai ir principai.

Infekcinis viršūninio periodontito etiologinis veiksnys. Endodontinės infekcijos plitimo keliai į apydančio audinius šaknies viršūnės srityje. Endodontiškai gydomų ir pergydomų dantų šaknų kanalų infekcijos ypatumai ir jų skirtumai. Ekstraradikulinė infekcija ir jos ypatumai viršūninio apydančio patologijos metu. Viršūninio periodontito etiopatogeneze ir jos ypatumai. Simptominis ir besimptominis viršūninis periodontitas. Viršūninis pūlinys. Simptominis viršūninis periodontitas su periostitu. Besimptominis viršūninis periodontitas su fistule. Ūmios pagalbos teikimo principai simptominio viršūninio periodontito, simptominio viršūninio periodontito su periostitu, viršūninio pūlinio atveju. Nesteroidinių vaistų nuo uždegimo (NVNU) ir antibakterinių vaistinių preparatų pasirinkimas ir naudojimas.

Endodontinio gydymo baigtis ir prognozė dantyse su apydančio patologija šaknies viršūnės srityje.

Apydančio patologija ir sisteminės žmogaus ligos: infekcinis endokarditas, inkstų patologija, cukrinis diabetas, širdies-kraujagyslių ligos, AIDS ir kt., fiziologiniam ir patologiniam nėštumui, kvėpavimo sistemos patologijai.

Viršutinio žandikaulio ančio uždegimo sąsajos su viršūninio apydančio audinių patologija viršutinio žandikaulio krūminių dantų ir kaplių srityje.

Stresinės situacijos ir jų atspindys neuroraumeninėje veido sistemoje: skausmų kilmė, atspindintis dantų skausmas.

Ligų, susijusių su imuninės sistemos pokyčiais kaip pvz: AIDS, įtaka endodontinio gydymo baigčiai ir prognozei.

Bifosfonatus naudojančių pacientų periodontinio ir endodontinio gydymo ypatumai.

Antibiotikų profilaktika pacientams turintiems širdies-kraujagyslių sistemos patologiją: infekcinio endokardito istorija, dirbtiniai širdies vožtuvai ir kt. Gydymas antibakteriniais ir vaistais nuo uždegimo.

SVARBIAUSIA REKOMENDUOJAMA LITERATŪRA

1. Carranzas Clinical periodontology, 13 edition, By Michael Newman, Henry Takei, Perry Klokkevold, Fermin Carranza ODONT 2018, pp.1004.
2. Lindhe's Clinical Periodontology and Implant Dentistry, 2 Volume Set, 7th Edition
Niklaus P. Lang, Tord Berglundh, William V. Giannobile. Wiley-Blackwell, 2021, p.p.1376.
3. G. Baniulyte, K. Ali, and L. Burns. Guided tissue regeneration techniques involving blood-derived products in periradicular surgery: a systematic review and meta-analysis protocol. *JBIM.Evid.Synth.* 19 (12):3378-3383, 2021.
4. S. N. Papageorgiou, G. N. Antonoglou, D. Michelogiannakis, L. Kakali, T. Eliades, and P. Madianos. Effect of periodontal-orthodontic treatment of teeth with pathological tooth flaring, drifting, and elongation in patients

- with severe periodontitis: A systematic review with meta-analysis. *J.Clin.Periodontol.*, 2021.
5. L. Xiao, K. Karapen, S. Dong, H. Yang, and X. Zhang. Epidemiology of periodontal disease in adolescents in mainland China, 1983-2020: a systematic review and meta-analysis. *Ann.Palliat.Med.* 10 (1):45-60, 2021.
 6. V. F. Zymperdikas, M. P. Yavropoulou, E. G. Kaklamanos, and M. A. Papadopoulos. Bisphosphonates as Supplement to Dental Treatment: A Network Meta-Analysis. *J.Dent.Res.* 100 (4):341-351, 2021.
 7. Q. A. Le, G. D. Eslick, K. M. Coulton, R. Akhter, S. Lain, N. Nassar, A. Yaacoub, G. Condous, M. Leonardi, J. Eberhard, and R. Nanan. Differential impact of periodontal treatment strategies during pregnancy on perinatal outcomes. A systematic review and meta-analysis. *J.Evid.Based.Dent.Pract.* 22 (1):101666, 2022.
 8. Periodonto ligos: periodontologinių ligonių dantų protezavimas ir ortodontinis gydymas. A. Pūrienė, R. Savickas. 2006.
 9. Žekonienė J, Ivanauskaitė D, Pūrienė A. Kraštinis periodontas ir jo patologija // Vilnius: UAB „Progretus“, 2008. 197 p.
 10. Brukienė V, Šinkūnaitė L, Pūrienė A, Linkevičienė L. Neįgaliųjų ir pacientų su specialiosiomis reikmėmis odontologinė priežiūra // Vilnius: UAB „Progretus“, 2008, p. 85-9,
 11. Mahmoud Torabinejad, Richard E Walton, Ashraf F. Fouad. Endodontics: Principles and Practice, 6th ed. 2021, Elsevier Inc. <https://www.clinicalkey.com/#!/browse/book/3-s2.0-C20170033025>.
 12. Igor Tsesis, Carlos E. Nemcovsky, Joseph Nissan, Eyal Rosen. Endodontic-Periodontal Lesions. 2019, Springer Cham. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-10725-3>.
 13. Nadia Chugal, Louis M Lin. Endodontic Prognosis. Clinical Guide for Optimal Treatment Outcome. 2017, Springer Cham. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-42412-5>.
 14. Henry F. Duncan, Paul Roy Cooper. Clinical Approaches in Endodontic Regeneration. Current and Emerging Therapeutic Perspectives. 2019, Springer Cham. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-96848-3>.
 15. Louis H. Berman, Kenneth M. Hargreaves. Cohen's Pathways of the Pulp. 12th Edition. 2021, Elsevier Inc. <https://www.elsevier.com/books/cohens-pathways-of-the-pulp/berman/978-0-323-67303-7>.
 16. V. Pečiulienė, R. Manelienė, S. Drukteinis. Endodontinis pergydymas: klinikiniai ir farmakologiniai aspektai. 2015, Vilnius, VU leidykla. <https://www.knygynas.vu.lt/endodontinis-pergydymas-klinikiniai-ir-farmakologiniai-aspektai-1>.
 17. Bobby Patel. Endodontic Treatment, Retreatment, and Surgery. Mastering Clinical Practice. 2016, Springer Cham. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-19476-9>.
 18. Paul A. Rosenberg. Endodontic Pain. 2014, Springer Cham. <https://doi.org/10.1007/978-3-642-54701-0>
 19. Gustavo De Deus, Emmanuel J. N. L. Silva, Erick Souza, Marco A. Versiani, Mario Zuolo. Shaping for Cleaning the Root Canals. A Clinical-Based

Strategy.2022, Springer Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-84617-6. 20.Ingrid Rozylo-Kalinowska. Imaging Techniques in Dental Radiology. Acquisition, Anatomic Analysis and Interpretation of Radiographic Images. 2020, Springer Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-41372-9. 21.Robert Reti, Damian Findlay. Oral Board Review for Oral and Maxillofacial Surgery. 2021, Springer Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-48880-2.
KONSULTUOJANTYS DĖSTYTOJAI
1. Dalyką koordinuojantis dėstytojas Alina Pūrienė (profesorė, dr., HP).
2. Saulius Drukteinis (docentas., dr.).
3. Vilma Brukienė (profesorė, dr.).
4. Vygandas Rutkūnas (profesorius, dr.).
5. Linas Zaleckas (docentas., dr.).
6. Reinhilde Jacobs (prof., dr.)
PATVIRTINTA:
Vilniaus universiteto Medicinos ir sveikatos mokslų Doktorantūros mokyklos Tarybos posėdyje: 2024 m. spalio 15 d.
Tarybos pirmininkė: prof. Janina Tutkuvienė